

ниеносна бързина по повелитѣ на тъмния инстинктъ за запазване :

Подиръ това иде единъ моментъ, отъ който помня малко нѣщо. Едва ми се мѣржелѣе и сякашъ повече въ чувството, отколкото въ паметта, че сграбчихъ леката си кавалерийска манлихера и се търкулихъ надолу. После — зная го повече като нѣкой сънъ, отколкото като една действителностъ, десетки куршуми изпръщѣха измежду клонитѣ на букитѣ и ме порѣсиха съ вейки и листа. По-нататѣкъ, безъ да се замисля или поспра, азъ скачахъ отъ главоломна височина въ дълбоки трапища, плъзгахъ се и пакъ ставахъ и може би за петъ минути се озовахъ при рѣката, отдето сутринта бѣхме изпълзѣли до горе не за по-малко отъ половинъ часъ.

Психологическиятъ рисунѣкъ е тънѣкъ и подробенъ, както е рѣдко дори у Йовкова (въ „военнитѣ“ му разкази):

Сякашъ нѣкакъвъ обрѣчъ застѣгаше гърдитѣ ми и едва позволяваше да поема дѣхъ. Всичко предъ мене се обѣркваше. И ако говоря само за този моментъ, бихъ казалъ, че не зная дали бѣше день или нощъ. Въ душата ми лежеше, като мжчителна тежестъ, само едно неясно съзнание, че бѣгамъ отъ турци. . .

Тази богата и тънко отсѣннена психология има обяснението си въ емоционалното богатство и сила, що се таятъ въ собствената душа на поета. Преживяванията на боеца сж не само смѣтни, тѣ сж твърде сложни и противоречиви: наредъ съ безграничното отчаяние идва едно „чудно развидѣляване въ главата“ :

И въ странното отекчение, което ме обземаше, азъ изпитвахъ още по-странно чувство на